

LLIBRES REBUTS

CHIRCU-BUFTEA, Adrian (2011): *Précis de morphologie romane*. Cluj-Napoca: Casa Cărții Știință, 183 p.

Síntesi de morfologia romànica, rica en quadres comparatius i exemplificatius, així com en passatges d'altres fonts bibliogràfiques. Presenta de manera clara i ordenada les diferents categories gramaticals en què la tradició divideix l'àmbit de la morfologia, tant des d'un punt de vista diacrònic (tot partint del llatí) com sincrònic: *Le nom, L'adjectif, L'article, Le pronom, Le Numeral [sic], Le Verbe [sic], L'adverbe, La préposition, La conjonction, L'interjection*. Són set les llengües de referència triades: francès, romanès, italià, portuguès, espanyol, català i *provençal*, que és com anomena el que la moderna romanística coneix com *occità*, i que es consigna a través de la norma felibrenca mistraliana (no pas la de l'occità referencial). Es fan al·lusions més ocasionals a varietats romàniques com el sard, el retoromànic o el dàlmata. Completen la síntesi: una bibliografia, que es divideix en (a) *ouvrages, études et sources* i (b) *dictionnaires*; i un índex d'autors. [Nota del C. de R.]

CHIRCU-BUFTEA, Adrian (2011): *Dinamica adverbului românesc. Ieri și azi*. Cluj-Napoca: Casa Cărții Știință, 157 p.

Aquest mateix autor, que prèviament havia publicat un treball sobre *L'adverbe dans les langues romanes* (2008) en què contemplava les mateixes set llengües romàniques que en el *Précis de morphologie romane*, aborda en el llibre que ara ressenyem la dinàmica de l'adverbi romanès, novament des d'una perspectiva diacrònica (*ieri* 'ahir') i sincrònica (*azi* 'avui'). La presentació és similar a la del *Précis de morphologie romane*, amb abundant exemplificació i citacions d'altri. Enumerem els apartats principals (en traducció al català): Adverbis primaris en llatí i en romanès, adverbis formats per composició en terra romana, adverbis emmanllevats, els adverbis derivats en *-ește*, els adverbis en *-mente*, els adverbis en *-îș* (*-âș*), els adverbis en *-ul*, els adverbis diminutivitzats, els adjectius adverbialitzats, els participis adverbialitzats, unitats fraseològiques adverbials. Completen l'obra: una breu conclusió; la bibliografia de referència, dividida en (a) estudis i articles, (b) diccionaris i glossaris i (c) fonts; i un índex de noms d'autors citats. [Nota del C. de R.]

COLL-VINENT, Sílvia / ORTÍN, Marcel (ed.) (2013): *Dickens en la cultura catalana. La recepció i les traduccions*. IV Simposi sobre traducció i recepció en la literatura catalana contemporània. Lleida: Punctum, 252 p.

El grup de recerca TRILCAT va organitzar a la Universitat Pompeu Fabra, els dies 14 i 15 de desembre de 2012, un simposi sobre Dickens en la cultura catalana, amb motiu de la celebració dels dos-cents anys del naixement del gran novel·lista victorià. Les actes d'aquest simposi, centrat en la recepció

i les traduccions de Dickens a Catalunya —i en alguns casos a tot l'Estat espanyol— han estat publicades, amb la pulcritud habitual, per l'editorial Punctum, acompanyades d'un resum en català i en anglès i de la indicació de les paraules clau de cada aportació. Hi trobem successivament treballs sobre Josep Carner, la Biblioteca Blanca i el pròleg a *El grillo del hogar* de 1902 (Marcel Ortín); Dickens a la premsa, la línia catòlica (Sílvia Coll-Vinent); Dickens i el cinema (Teresa Iribarren); Dickens i el teatre català entre 1921 i 1965 (Enric Gallén); Dickens a Espanya (Paul Vita, en anglès); la variació lingüística en les traduccions catalanes i castellanes de *Pickwick* (Isabel Tello Fons, en espanyol); la traducció d'*Oliver Twist* de Pau Romeva (Josep Marco); quatre traduccions d'*Una cançó de Nadal* (Victòria Alsina), i com traduir Dickens avui (taula rodona amb Joan Sellent i Xavier Pàmies). Tot plegat és un excel·lent conjunt d'estudis sobre la influència de Dickens a casa nostra i sobre la manera com hi ha estat traduït. [N. del C. de R.]

CORTIJO OCAÑA, Antonio / MARTINES, Vicent (ed.) (2013). *Multilingual Joan Roís de Corella. The relevance of a Fifteenth-Century Classic of the Crown of Aragon / Joan Roís de Corella Multilingüe. La importància d'un clàssic de la Corona d'Aragó del segle xv*. Santa Barbara (California): Publications of eHumanista. 236 p.

En aquest llibre es recullen quatre breus estudis al voltant de Roís de Corella, una bibliografia, una cronologia i múltiples traduccions de la *Tragèdia de Caldesa*. Concretament, hi trobem, després d'una presentació d'Antonio Cortijo (p. 7-9), els articles *The Tragedy of Caldesa. Religious Parody or Courtly Mockery?* del mateix A. Cortijo (p. 12-25), *Tradició textual, reescriptura i difusió literària: els testimonis de l'obra de Joan Roís de Corella* de Josep Lluís Martos (p. 27-39), *Una actualització de Joan Roís de Corella* d'Antoni Ferrando (p. 41-53), i *El ars de traduir en Joan Roís de Corella, los límits de la difusió de sus obras y las claves para una Tragèdia de Caldesa políglota* de Vicent Martines (p. 55-64), que contribueix a presentar els materials que seguiran. Seguidament hi ha dues contribucions de tipus instrumental: una *Bibliografia selecta* sobre Roís de Corella de Jordi M. Antolí (p. 65-80), ordenada en «Ediciones» i «Estudios», i una cronologia del s. xv: *Joan Roís de Corella and His Historical and Cultural European Context. 15th-Century Selected Chronology* d'Elena Sánchez López i Antonio Cortijo Ocaña (p. 81-101). Curiosament la cronologia està dividida per àrees geogràfiques (Corona d'Aragó, Corona de Castella, Itàlia, França, Anglaterra) i, encara, dins de les àrees geogràfiques, per temes (literatura i cultura; política, fets militars i societat), cosa que fa que es perdi bastant l'objectiu de contextualitzar i situar en el marc europeu.

Finalment, es presenta l'edició de la *Tragèdia de Caldesa*, publicada el 1983 per Jordi Carbonell, i la traducció a l'anglès i a 18 llengües més que es presenten en l'ordre alfabètic de glotònims (segons la seva denominació en anglès, llengua de l'editorial que acull el llibre). Es tracta de llengües romàniques (del portuguès, al gallec o l'asturià fins al romanès), com també d'altres no romàniques, europees o extraeuropees (p. ex. japonès, persa, tagal). [Nota del C. de R.]

DOREL-FERRÉ, Gracia (coord.) (2012): "*Comme une étoffe déchirée*". *Les Catalognes avant et après le Traité des Pyrénées*. Actes des premières rencontres d'histoire de l'Association Française des Catalanistes, 9-10 octobre 2008. Canet: Éditions Trabucaire, 192 p.

L'Association Française des Catalanistes havia fet fins ara colloquis referents a temes de llengua i de literatura. El 2008, però, va convocar una primera trobada d'historiadors, dedicada a "La Catalogne, une histoire méditerranéenne, un destin européen, dynamiques et modernités". A l'hora de la veritat, el conjunt de comunicacions ha resultat menys ambiciós i per això els editors han optat per un títol més modest i més adequat a la realitat: les Catalunyes abans i després del Tractat dels Pirineus. Els nostres lectors hi apreciarien especialment la secció titulada "Des images pour le dire", amb treballs sobre imat-

ges de guerra del segle XVII, sobre iconografia de França i d'Espanya a la premsa republicana barcelonina del final del segle XIX i del començament del XX, i als cartells modernistes de 1890-1910. A la secció "Construire le futur (XXe siècle)" podem destacar també les comunicacions de Nicolas Berjoan sobre els intel·lectuals rossellonesos i Catalunya, i de Martí Marín sobre la política del franquisme a Catalunya entre 1939 i 1960. [N. del C. de R.]

MENÉNDEZ GARCÍA, Manuel (2014): *El Cuarto de los Valles (Textos inéditos). III. Toponimia, refranes y conjuros*. Introducció i edició de Ramón d'ANDRÉS DÍAZ y Taresa FERNÁNDEZ LORENCES. Oviedo: Real Instituto de Estudios Asturianos, 366 p.

La tesi doctoral de Manuel Menéndez García, defensada el juny de 1957 a la Universitat Complutense de Madrid, va donar peu, després de la prematura mort del seu autor, el 1962, a dos volums publicats pòstumament el 1963 i el 1965 amb els títols de: *El Cuarto de los Valles (un habla del Occidente asturiano)* i *El Cuarto de los Valles (un habla del Occidente asturiano). II. Vocabulario - Índices*. Celebrem la iniciativa dels curadors de l'edició d'aquest tercer volum, que apareix gairebé seixanta anys després del segon, i que conté, a més d'un pròleg (de Juan Ignacio Ruiz de la Peña Solar) i una introducció dels editors (*La obra inédita de Manuel Menéndez García; Publicaciones de Manuel Menéndez García; Mapas de la zona*), les tres parts de què consta l'aportació de l'autor: (1) Els «Textos dialectales» (que apleguen una col·lecció de 132 refranys, dues mostres de conjurs (*Para ahuyentar la niebla; Contra las espinas «maleficiadas»*) i un conte; (2) el «Suplemento al vocabulario»; i (3) la part més substancial del llibre: la «Relación alfabética de topónimos» (p. 83-351). En suma, una obra feliçment completada, que honora la filologia asturiana i la romànica. [Nota del C. de R.]

MENÉNDEZ GARCÍA, Manuel (2014): *Palabras y cosas de Bermiego (Quirós) (1950-1961)*. Edició de Xulio VIEJO FERNÁNDEZ. Oviedo: Ediciones de la Universidad de Oviedo, 290 p.

Com els dos editors del llibre anterior, aquest altre forma part del *Seminariu de Filologia Asturiana*, que de fa anys porta a terme una tasca molt valuosa envers l'estudi de l'asturià. Xulio Viejo és en aquest cas l'encarregat de recuperar i completar un seguit de materials dispersos i a mig elaborar que Manuel Menéndez hauria anat preparant adesiara al llarg d'una dècada i que no va poder veure publicats en forma de llibre. L'editor, originari de Quirós, ofereix dins la primera part del llibre una contextualització de l'obra: «Manuel Menéndez García y su estudio dialectal sobre Quirós» (p. 9-44), i acompanya amb abundoses explicacions, interpretacions i postilles la resta de capítols, que presenta agrupats a l'entorn de dos grans eixos, etnogràfic (parauls i coses) i lingüístic: «Palabras y cosas de Bermiego (Quirós)», amb aquest epígraf significativament homònim al del títol, seguit d'«Etnografía», una «Descripción lingüística» (que inclou *Fonética y fonología* i *Morfología*), així com d'un «Vocabulario». Tot plegat, una nova penyora filològica, que contribueix a homenajar la figura de Manuel Menéndez García. [Nota del C. de R.]

RODRIGO LIZONDO, Mateu (ed.) (2013): *Diplomatari de la Unió del Regne de València*. València: Universitat de València; Acadèmia Valenciana de la Llengua, 442 p.

Col·lecció de 184 documents, que van de 1345 a 1356, que reflecteixen diversos esdeveniments de la primera fase del regnat de Pere el Cerimoniós, relacionats amb el descontent de les minories dirigents (Unió), revoltades contra l'autoritarisme del monarca. Un diplomatari que conté documents en llatí i català i, menys, en aragonès i castellà, ordenats cronològicament, ben transcrits i amb resum de llur contingut, valuosos per a conèixer la història d'aquesta crisi política i social com també per a l'estudi de la llengua del segle XIV. [Nota del C. de R.]